

ANUL XIV - No 70

Tuphica

279461

— Sire, ar fi trebuit să'mi dai numai mie situația : am mai multă experiență ca ei... sunt militar vechi.

— Generale, știu că'n militărie avansările se fac și la vechime ; da'n politică nu se fac decât la... alegere.

Conferința și Războiul

Resentimentul celor din Paris la adresa concetățenilor noștri cu anatomia incompletă, amenință să facă pe Europa spectatoare la mișcări singeroase, pe lângă cari revoluția spartachiștilor să ramfie un sport inofensiv aproape.

Judecați singuri:

Între condițiile impuse statelor „cu interese limitate” e, cum știți, una care sună: „În zilele de sabbat, nu se vor face alegeri și nu se vor soroci procese, dacă una din părți e botezată cu briceagul”.

Măsura aceasta, isvorită din cea mai neagră ură împotriva neamului pe care îl onorează Grossmann, e înenită, dacă se va aplica, să fie pe ovrei în afară de cadrele poporului peste care stăpinesc. Căci, dacă nu se pot face alegeri și nu se cade să se înfățișeze procese în zilele când se duc ei la „școală”, atunci urmează că și mai puțin este îngăduit să se facă, în zilele acestea: exerciții militare, manevre sau războiu.

Atunci, una din două: ori mutilații vor fi dispensați de serviciul militar, iar avansările pînă la rangul de general — căci ne este impus să avem și ofițeri cu apendice — se vor face de pe condica de prezentă a cafenelelor din Gabroveni. Ori se va interveni prin Liga Națiunilor ca, ori cari ar fi împrejurările, nimeni să nu poată declara războiu în preajma Cușcilor — iar luptele angajate, să se suspende, pe buza tranșeelor, de Vineri de la toacă, pînă Sîmbătă după apusul soarelui.

Altfel, fără această fundamentală modificare în tratatul impus Austriei, am asista, dacă Israel ar permite Europei să mai facă un războiu, la scene monstruoase, cari ar pălmuși logica și bunul simț.

Închipuți-vă că 'ți ai mobilizat artileria pentru un atac a fond de train — și că, tocmai în momentul cînd ai deslănțuit focul, vine hahamul și comandă:

— Baterie, stai!

Și 'ți deslușește:

— Sunt ceasurile 5. A început Sabatul.

Și dumneata te oprești.

Altă dată 'ți ai asvîrlit oamenii la baionetă. Ești cu ei pe marginea tranșeei dușmanului. Cînd să te înfigi ca să-l disloci, iacă-l pe Burăh Braunștein:

— Companie, stai!

Ce e, domnule? Întrebi dumneata.

— Am ordin de la rebe să retrag trupele pentru ca ai noștri să intre în cușci — fiindcă au început sărbătorile de toamnă.

„Furnica” 12 pagini 75 bani

Or, în fine, cînd 'ți ai repezit cavaleria în goana inamicului demoralizat. Să sosească Antim, de la Craiova:

— Essscadron, stai!

— De ce, mă, Wechsler? ai să te informezi dumneata.

— Pentru că așa zice în tratatul cu Austria, că, la John Kipur, nu se dau lupte dacă ai în regiment soldați de rit mozaic.

Ai înțeles, cititorule?

— Am înțeles, că n'am capul celor de la Conferință. Dar ce zăticneală poate să producă evenimentul acesta? Amîni lupta pînă a doua zi — și pace!

— Pentru că dumneata ești timpit, domnule, cu toate că nu faci parte dintre cei zece, emanație a celor cinci cari lucrează în numele celor patru.

— Pardon..

— Nici un „pardon”. Eu, fiindcă sunt Stat „cu interese limitate”, sunt dator, de pe hotărîrea Conferinței, să taiu elanul trupelor și să întrerup operația tocmai în momentul decizivei — dar adversarul, care e dintre națiunile „cu interese nemărginite”, continuă, fiindcă nu e ținut la această obligație, și mă bate, de și învins, pe cînd oamenii mei sunt la havră...

— Dă-i afară din oștire, atunci, pe macabeji.

— E o idee, dar dacă faptul de a fi mutilat ar ajunge ca să scape un popor întreg de la datoria de sînge, atunci toți eroii de la Capșa ar trece pe sub... furcile hahamului.

— Vai, monșer, ce măcel ar fi atunci!

— De aceea: ori se modifică tratatul cu Austria — sau, dacă nu, atunci se impune cu necesitate un decret-lege prin care să se dispună ca evreii fac serviciul militar la High-Life și avansează în cadrele de la Dudești.

Altfel, revoluție se întîmplă în Văcărești — nu altcevașilea.

Burăh Tăvălug

Fată cu ridicarea continuă și nejustificată a cheltuelilor — nu mai tiparul ne costă de douăsprezece ori mai mult, decât îl plăteam înainte de război — suntem siliți ca dela 19 Septembrie să mărim prețul la 75 bani foaia. În schimb vom da o „Furnică” și jumătate, adăogându-i încă patru pagini.

Așa dar, cititori, dela aceea dată cereți „Furnica” în 12 pagini și n'o plătiți mai mult de 75 bani, în care se coprinde și câștigul de 25 la sută acordat vânzătorilor.

MUCURI DE IDEI

— Original. —

Vorbe 'n pustiu.

Gluma dela început a devenit sistem. Cățiva, amărâți că războiul îi cruțase parcă înadins ca să aibă ce tortura jivinele botezate negustori-speculatori, au cerut și obținut „dreptul la lenevie”. — Pentru ce să mai muncim dacă ceea ce câștigăm nu ne ajunge să trăim? — s'au scuzat ei. Și s'au pus în grevă, pretinzând mărirea salariilor și micșorarea numărului orelor de muncă.

Li s'a acordat.

Fenomenul însă s'a repetat, cu acelaș rezultat. Patronul, încolțit, accepta, de exemplu, o sporire de 15 la sută, încărcînd pe client cu 500%. Clientul, strâns de gât, plătia. Așa că azi, noi, clienții, cari niciodată n'avem să ne punem în grevă, trebuie să muncim cel puțin seasesprezece ore pe zi ca să putem câștiga prețurile enorme ce ne pretind patronii ca s'achite cele opt ore de lucru ale meseriașilor săi. Nici că se poate mai logic! Muncitorul cere de cinci ori mai mult ca înainte de război spre a avea ce mânca, patronul cere și el încă de șapte ori atît... ca să nu fie ajuns în câștig de subalternii săi. Altfel ce deosebire ar mai exista între omul care muncește și cel care stă tolănit toată ziua, cu țigara în gură?

Cel puțin grevistul de ieri și de mâine muncește opt ore pe zi?

Da și nu. Căci iată ce se întîmplă:

O grevă, ca să reușească, trebuiește organizată și bine condusă. Rezultatul: pe cînd greviștii stau cu brațele încrucișate, organizatorii muncesc de dau pe brînci.

Greva și-a ajuns scopul, greviștii reiau lucrul. Organizatorii, și ei tot meseriași, la rîndu-le încrucișează brațele dospindu-se într'un repaos bine meritat. Cu alte cuvinte, *niciodată nu lucrează toți*, ci pe rînd, faimoasele opt ore de lucru pe zi în realitate, judecînd totalul energiilor avute la dispoziție, reducîndu-se la jumătate. Și ne mai plîngem că viața s'a scumpit?! Urmînd tot astfel, o s'ajungă ceasul de lucru mai scump decît ceasul cumpărat dela ceasornicar!

Ni se va obiecta: Dumneata, care te plîngi, de ce nu vii cu noi? Vei lucra tot opt ore pe zi.

Dar dacă vreau să câștig mai mult muncind mai mult? Să'mi dați la cap sub pretext că v'am trădat cauza? Există vreun raționament care obligă locomotiva de pe șine s'aștepte carul cu boi ce abia se mișcă în lungul șoselei? Nivelarea muncii... Merși pentru progres! De cînd aeroplanul își potrivește iuteala după pasul greoi al elefantului?

Nu uitați că România face parte dintr'un corp cunoscut sub numele de „omenirea“. România, organ tânăr, trebuie să muncească. Așa scrie la carte: „un organ care nu funcționează... piere!“

D-nii greviști s'aleagă.

Sfaturi.

Dacă o femeie căreia îi declari amor, îți răspunde:

— Și eu te iubesc!... Ah, ah, de-ai știți cât te iubesc!...

Profită de ocazie când dai ochii peste cap și fugi, las-o în plata Domnului: niciodată n'ai să știi cât te iubeste, mai mult decât știi vecinii cu cari zilnic se iubeste.

Dacă femeia, căreia îi declari scurt, cu vocea tremurândă:

— Domnișoară, fără dumneata simt că viața îmi va fi o povară!

Îți răspunde indignată:

— Imbecilule!

Ia-o de nevastă... ia-o cât mai repede dacă vrei să fii fericit: e singura femeie care într'adevăr te cunoaște.

Nu te juca cu focul!

Acuma o lună, cărciumarul Toroipan auzind că n'are curând să fie mobilizat și trimis în Transilvania, ca să nu-și lase negoțul pe mâini sirene, a hotărât să se însoare c'o fată saracă.

— Înțelegi — i-a explicat el lui Purcică, edecul prăvăliei: cele bogate îți pun coarne numai decât și cere lux. Femea mea, înainte de toate...

Toroipan continuă în gând, trântind dârj cu pumnul pe tejghea.

— Nene Toroipane, să n'o iei așa, c'o iei rău! — îl sfătuiește prietenește agentul electoral. Dacă începi cu violență din noaptea nunței, căruța să strică pe loc și rămâi cu ea în drum!

— Atunci, cum să procedez, mă?

— Scribe-i.

— Să-i scriu?

— Firește: atâta carte ai învățat la școală! Cumpără o duzină de fâșii d'afișe albe, ca alea pe care-i tipărit: DE INCHIRIAT, lipește-le pe pereții odăii tale și scrie „pilduri“ ca: „Femea trebuie să-și asculte bărbatul“, „Azi cu bani, mâine fără bani“, „Munca e viața“, „Ceeace ție nu-ți place...“

— Păi d'astea știu eu multe; și tot d'ale bune!

— În cazul ăsta, te las sănătos!

Purcică i-a strâns laba și a plecat fără să plătească consumația considerând-o drept „onorariu al consultației“ date.

Invitații au zăpăcit până târziu prin cărciuma cu obloanele lăsate, transformată ocazional în sală de dans.

Când ceasul din perete a bătut miezul nopții, Toroipan își caută nevasta ca să se retragă în apartamentele lui.

Mireasa nicăeri.

O fi plecat să se culce singură! —rânjește ironic un „neobosit dansator“.

Cărciumarul, ca să se convingă, se duce în odaia lui de culcare, luminată de o „veieuză“, și dă de nevastă-sa după ușa, pupându-se de foc c'un mustăcios.

— Ce n'semnează asta, femeie? — holbează el ochii înțepenind de-a'ncioarele.

— Îți urmez sfatul, bărbate! — arată mireasa cu mâna spre unul din multele bilete ținute pe pereți.

Toroipan s'a deschegat și a căzut mototol pe dușumea, fără să mai zică o vorbă. Căci pe fâșia de hârtie albă era scris mare, chiar de el: Nu amâna pe mâine, ceeace poți face azi.

Nae D. Țăranu

Presă moralizatoare

Când coana Frosa a dat conced consoartelui dumisale dom' Nae Mizilicgiu pentru afaceri în Capitală, n'a uitat să-i pună în vedere amănunțit îndreptari al unei linii de conduită oneste, economice și morale. La ce han să tragă, la care ceainerie să-și ia aperitivul, ce gazetă să citească, — totul era prevăzut în acest program alcătuit cu o competență cu atât mai perfectă, cu cât coana Frosa e de felul ei bucureșteancă și numai vicisitudinile destinului fatal i-au mână corabia vieții la Mizil, care cel puțin pentru astfel de bastimente poate servi drept port de mare și fără așteptarea unui vot al consiliului comunal al urbei. — Dar, s'a mai adevărit odată proverbul care spune că socoteala dela Mizil nu se potrivește cu cea din București, — căci la hanul cu pricina nu s'a mai găsit nici o ploșniță neocupată, ceaineria s'a mutat în calea Victoriei ca să-i facă concurență lui Capșa, — așa că numai gazeta recomandată, sau mai bine zis prescrisă de coana Frosa, a ajuns la destinație.

Eră, n'aveți desigur nicio îndoială, cea mai reputată pentru moralitatea ei severă dintre toate gazetele din Capitală, a căror destrăbălare nu poate să fie îndeajuns osândită și biciuită. Pe o bancă în Cismigiu, dom' Nae Mizilicgiu își ia deci provizia de informații oneste, și își reconfortează în același timp moralul, uneori ce e drept cam șovăitor. Și iată ce citește.

„Casele de toleranță au invadat Capitala! Aspecte sodomice!“

Aceste titluri atâta, firește, indignarea, dar în același timp, și curiozitatea lui dom' Nae. Eră scris ca ambele să fie satisfăcute. Filipica împotriva acestei „una din plăgile de cari sângera Capitala“ i-au mers părintelui de

Certificat de alegător...

Un amărât de ipistat
Mi l-a vârat pe geam;
Și de atunci noaptea n'pat
Odihnă nu mai am.

Mă tot visez cu capul spart
Ori cu piciorul frânt
Pitindu-mă după vr'un gard.
Ba uneori, că sânt

La Morga ori la Xenocrat
Lungit pe țiment jos...
Deunăzi seară, am visat
Un sac cu chinoros,

Căciuli cu moș ș'un relevei
Gros cât piciorul meu;
Iar unul, tot striga: Oi vei!
Un candidat evreu...

Eri după masă, tot la fel!
Visai urât de tot:
Toți morții dela Pătrunjel
Mergeau în cârd la vot.

În fine, cineva nici nu-și
Inchipue ce-am tras!
Am visuri și cu bălăuși:
Toboc, Cărpă în nas...

Ah, domnule subcomisar,
De-ai ști ce grije port
De când veniți cu foaia... Dar
N'am să votez nici... mort!

August Prostu

familie (amintiri fără copii) drept la inimă; dar și desăvârșirea informativă a celor relatate merită admirarea cititorului:

„Astfel în strada Capricornului, la No. 18 bis, unde se face o cotitură, de-e la colț o cărciumă, trecând printr'un gang și luând-o la dreapta, până unde se vede un felinar mic ce arde toată noaptea, veți da peste o casă de toleranță care este ținută de o anume Elena P. Scopescu, împreună cu soțul ei Niță și cu bătrânul Constantin cu același nume... Acolo, în schimbul unei sume care variază după confortul dorit de mușteriu, între 20 și 100 de lei, se poate petrece noaptea, prin ceea ce se face o concurență neleală hotelurilor, astfel că nu se mai găsește nicăeri o odaie liberă, din cauza acestor profesioniste ale amorului, cari acaparează pe toți călătorii cu afaceri și cu oarecare dare de mână în București. Rușine, de trei ori rușine! Cerem urgente măsuri!“

— Așa e, domnule! — murmură dom' Nae în barbă; — trebuie măsuri urgente. Vezi dumneata, — dacă n'ar fi gazetele astea cari să dea a-larma,... — de unde dracu aș fi știut eu unde am să dorm la noapte?...

Ion Grămăticu

Calul.— Cinci mii lei pentru trei mii de metri! Și eu care alerg toată ziua pentru trei poli?... Jos boerii!

Desen de F. Șirato

Pro Olog

(O soră de caritate dela Crucea Roșie conduce de braț pe un soldat care șchiopătează, cărji la ambele subțiori, prin mijlocul publicului, urcă treptele unei scări în fața rampei și se oprește cu dânsul în proșcenă, cortina fiind lăsată. Orchestra în tot timpul cât durează cele de mai sus și de mai jos, cântă în surdină, și apoi acompaniază mai tare pe Sora când debitează cupletele. Atunci invalidul duce la buze un fluer de lemn, în locul căruii însă susține duetul piculina din orhestră).

Sora (recită continuând să-l sprijine).

*Nici stele și nici cruci strălucitoare
Pe piept el nu purta, ca să-l însemne
Ca brav ostaș. Dar bițele-i picioare
Erau schimbate-acum cu două lemne.*

*Se strecura penibil prin mulțime,
Părea un mort ce-asteaptă să-l îngroape;
Ca două candelă de țințirime
Spuneau că-i viu d'or trîști-i ochi sub pleoape.*

*El își târa pe ulița îngustă
Un gârbov trup ce colindase-o lume:
Roșind cu sânge când maghiara pusztă,
Când albele Danubiului spume.*

*Un domn borșos, umflat de trufandale,
Grăbit la Club să nu scape-o partidă,
Ii dete-un brânci, și iată se prăvale
Pe pietre biata «deșcă» invalidă.*

Numărul viitor va fi pus în vânzare Vineri 3 Octombrie

*'L-am ridicat de jos. Și, fără ură,
Spre cel ce nu-și cerea măcar ertare,
A zis zâmbind: — E greu, pe bătătură,
Să mă mai calci d'acum, cucoane mare!*

*În gluma lui, ce-amarnică durere!
Dar trecătorii—au râs cu poftă. Proștii!
Eu, greu scărbită-am fost că n'am putere
Să-l duc în cârcă încă zece poștii!*

Invalidul. — Îți mulțumesc, bună soră, pentru tot ajutorul ce 'mi-ai dat și la spital ș'acuma. Pentru voi femei milostive, pentru dulcea noastră Mamă Regina Maria și pentru sfânta mamă a mea ca și a ei, Patria Românească, d'aș mai avea încă picioarele sdravene, m'aș duce voios să mi le mai reteze-odată ghiulele liftei spurcate!... Prea multă osteneală pentru un răcan ca mine, soro dragă; mi-am împlinit în război doară numai datoria de ostaș... (Vrea să sărute mâna Sorei. Ea se împotrivește.)

Sora. — Nu... nu sunt vrednică... Ci lasă-mă pe mine să pun o sărutare pe fruntea ta, care vorbești cu atâta simplitate de sublimu-ți martiriu! (Către public.) Să vă povestesc doar una dintr'ale lui. (Recitează.)

*Soldatul Niță Tronc, în bătălie,
A fost printre viteji cel mai viteaz.
Un ofițer Englez, ș'un Rus, un Kneaz,
L'au sărutat. Dar el nimic nu știe.*

*Cu-acelaș simplu gest cum pe câmpie
Mâna un bou bălan sau unul breaz,
C'un cântec, când voios, când de neaz
Așa făcu minuni de vitejie.*

*Când generalul ieri pe piept 'i-a pus
«Virtutea Militară», Tronc a spus:
— S' trăiți, don' ghegeneral, dar... ce e asta?!*

*— Răsplata celor vrednici în război.
— Păi, dă-i așa, trimete-o'n sat la noi,
Că munca toată-o face-acum nevasta!*

Invalidul. — Păi taman așa era. Să-raca mea Leana și drăguțu de Năică, copilașul meu, cât or fi înduratără! Vezi soro, că am primit dela ea pe front o scrisoare și i-am răspuns și io, că păstrez și azi ciorna... nu te supără dac'o să ți-o spui și dumitale... nici pe dumnealor? (Gest către spectatori.)

Sora. — Zi, bravule, zi... Și pe mine și pe boerii d'aci ne interesează scrisul unui erou de epopee.

Invalidul. — Scris... de popă... A, nu soro... taica popa-al nostru știe să scrie mai frumos ca mine care n'am învățat decât patru clasuri în satul Pârliții unde 'mi-am gospodăria... Da' tot am să 'ți-o citesc... (Citește silabisind cu oarecare greutate, fără să împiedice curgerea versurilor. Orchestra 'n surdină: scrisoarea din «Perichola».)

*Răvașul tău, Leana
Mi-a sosit pă front,
Știi taman la pont.
Simțisem o geandă*

„Furnica” 12 pagini 75 bani

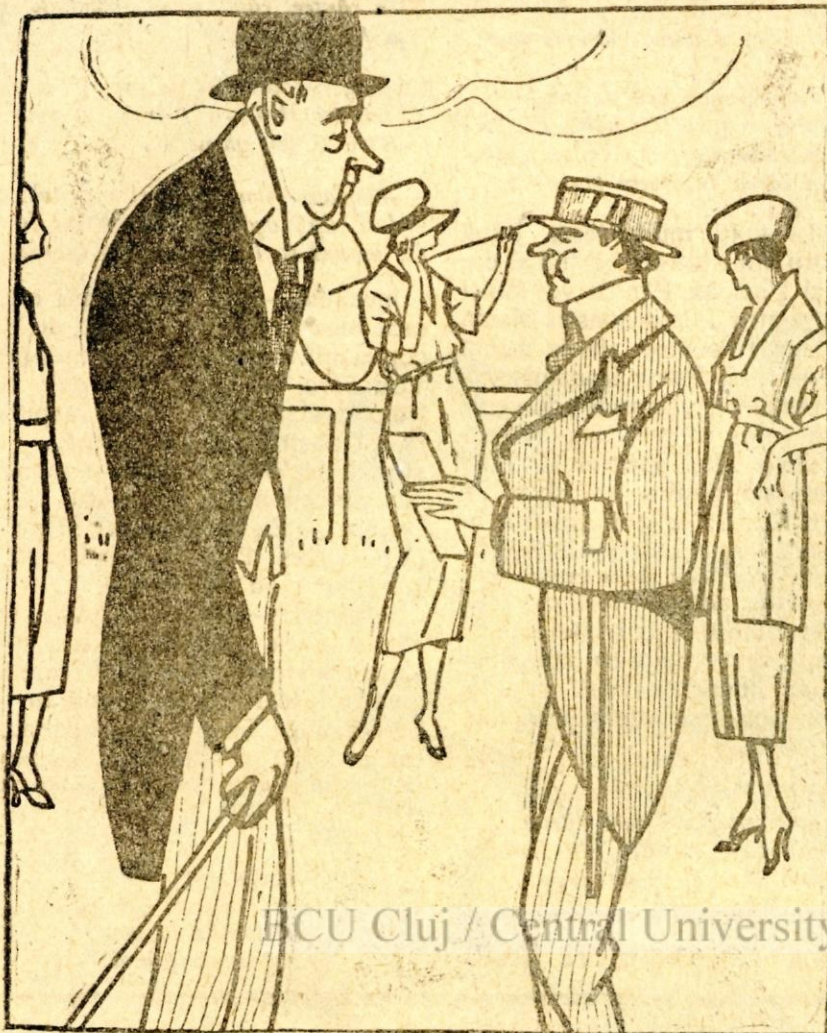
CANDIDAT DE DEPUTAT

— Ce 'nsemnează halbele alea, Mache?
— Mă prepar cum să vorbesc alegătorilor mei!

Desen de F. Șirato

RIVALI LA VIITOARELE ALEGERI

- Bine că te 'ntâlni ca să-ți spun ce părere am despre tine: ești un..
- Măgarule!
- Ai ghicit.

Desen de F. Sirato

Că se tot bătea
De câteva zile.
Ș'am zis lu Pamfile,
Vecin dă tranșee:
— Ce-o fi făcând ea,
Draga mea femeie?
Ș'ndată ce-am zis,
Parcă a fost scris:
Hop scrisoarea ta!
Of, of, of, muere,
De-ai ști ce plăcere
Ne-ai pricinuit
La toți! C'am citit
Slova'ți tuturora,
Și toți s'au gândit
La mă'sa ori sora
Ce au părăsit,
La fete, neveste,
Dă unde n'au veste,
Și la tot căminul
Ce-au lăsat în urmă.
Când intră hainul
Neamț ca lupu 'n turmă...
Leana mea bălaie,
Plâns'am mult, fierbinte,
Aflând că lu Nae

I-a crescut un dinte...
Leano, când îl culci,
Fă o rugăciune
Precistei cei dulci,
Ș'asa Leano spune
Ei și lu Hristos:
— Ca un Făt-frumos
Să fie Năiță,
Tare 'n toate cele,
Bun Român de viață;
Și pe lâng'al dinte,
Treizeci de măsele
Să-i crească 'ntr'un an
Ca unui O'tean,
Să-și răzbune muma
Și p'al lui părinte!

...Ș'acu, Leano-acuma
Îmi închei răvașul,
C'a'nceput vrăjmașul
Să ne-arunce plumb...
Vezi, Leano, de casă,
De oi, de porumb,
De toate... Și, lasă,
Lasă-mi mie grija
Neamțului! Că schija

Lui n'o să pătrundă
În inima mea:
Fiinc'am pus sub bundă
Serisorica ta!

(Își șterge ochii înlăcrămați cu mâneca tunice
și pune la loc înfășurat în batistă petecul de hârtie
citit.)

Sora. — Sărmanul!

Invalidul. — Când o să-i revăd p'ai
mei d'acasă, soro?

Sora. — În curând, n'ai grijă...

Invalidul. — Mă usucă dorul... Da'
aci, unde m'ai adus?

Sora. — La Teatrul Național.

Invalidul. — Ce'i ăla?! Eu nu am
auzit decât de teatrul războiului.

Sora. — Războiul s'a sfârșit, voinice
ș'azi e pace ș'or să 'nceapă zilele cele
senine. Teatrul Național, redeschis e
semnul cărcubeului că vijelia s'a po-
tolit.

Invalidul. — Se cară dușmanii, am au-
zit, dar și cară fugind multe din bel-
șugul țărișoarei noastre... Mie să'mi
ia și cenușa din vatră! Mă mulțumesc
să regăsesc teferi pe Leana și pe Năiță
ai mei.

Sora. — Îi vei regăsi, dragul meu
și pe ruinele Căminului tău, noi, toți
bunii români, vom clădi un altul mai
înfloritor, căci nimeni nu va refuza o-
bolul său celui care s'a jertfit *Pro Pa-
tria*, și toți vor da pentru olog!

(Cântă strofele de mai la vale după indicația
de la începutul acestei scene.)

S'a ologit
În lupte pe front,
România Mare
A izbândit.
Un vast orizont
Azi patria are.
In-du-ra-re,
Pentru cel jertfit!

Dă bogătaș
Din ce ai prisos,
Că are-o femeie
Și copilași.
Și rog pe Christos
Sufletu'ți să stee
În tranșee
La Rai printre-ostași.

(Vorbă) Hai, bravule, și fi pe pace de
soarta ta și a lor tăi.

Invalidul. — Merg cu tine până la
marginea pământului, soro. Dar îmi
îngădui o întrebare? Noi, precum zi-
ceai mata, am luptatără pentru o Ro-
mânia Mare. Dar, n'am făcut nimic
dacă n'a ieșit din asta ș'o Românie
Nouă!

Sora. — Hai, să vedem..

Prințul Ghiță

Numărul viitor va fi pus în vân-
zare Vineri 3 Octombrie.

„Furnica” 12 pagini 75 bani

Când vrea destinul!...

Fiind zi de lucru, când toate lăcașurile Domnului sunt închise, Zoe, care de obicei frecventează rar bisericile, s'a dus să-și descarce conștiința la o fostă prietenă de pension, rămasă în această slujbă onorifică și după măritișul ei cu Hârjolescu moșierul cel bogat în bani și ani.

Colega de bancă ascultă în ședere pe marginea patului, sfioasă ca o sfântă prin dreptul căreia dreptcredincioșii se perindează fără să-i apringă măcar o lumânare.

Zoe se oprește încet, abia șoptind cuvintele, cum se cuvine unei păcătoase hotărâtă să se căească. Într-o noapte, acum zece zile, cineva a intrat în odăea ei, pe întuneric...

— Hârjolescu unde erea?

— Sforăea în camera d'alături: fiecare avem odăea noastră separată.

Și de-atunci scena s'a repetat aceeași la intervale de douăzeci și patru ore, cu aceleași rezultate ruinoase pentru ochii ce se cercuise vânat ca ale unei mueri bătută de scumpul ei mahalagiu.

— De ce nu țiți?

Zoe tresare nervos...

— Mi-e frică să nu mă strângă de gât: la ora aceea toate slugile dorm.

— De unde vine individul?

— O, mașer, și tu: individul?... Un om... un om și jumătate...

Duhovnica de ocazie suspină... „Un om și jumătate!“... O jumătate de an de când a rămas văduvă... văduvă inconsolabilă!

— O fi poate un strein?

— Nu știu... nu'mi a vorbit nici odată: altfel lesne l-aș fi recunoscut de pe accent. Cum intră pe ușe, mă zăpăcesc... îmi vin în fire numai după ce pleacă. Ah, Dumnezeuule, când mă gândesc... Grozav aș vrea să-i pui mâna în beregată și să strig: „Hoții!“ Dar mi-e frică... cum îți spusei... mi-e teamă că mă strânge de gât!

Camarada de școală alunecă depe marginea patului, drept în picioare cu degetul arătător al mânei drepte la tâmplă exclamă:

— O idee!... mi-a venit o idee. În camera ta de culcare există sone-rie?

— Da... corespunde direct cu odăea „fetei din casă“ pe care o chem să vie decâteori am nevoie să m'ajute că să mă mbrac.

— Ei bine, să mai poftească! Cum l-oi simți că intră, apasă pe buton, sună... Ce dracu?... două femei veți fi în stare să dați de hac unui om!

A doua zi, Zoe vine din nou în vizită.

Ex-colega de pension îi sare în-

LILI E CONTRA SUFRAGIULUI UNIVERSAL

— Ah, mașer, când mă gândesc c'o să 'nceapă alegerile... N'ai ideie cât o să mă plictisesc: d'acum îmi vine să mă spânzur...

— De gâtul cui?

Desen de A. Murnu

inte, o ia din prag cu vorba:

— L-ai prins?

— Nici pomină!

— Înțeleg: a bănuie ceva și n'a mai îndrăznit să vie!

— Ba a venit.

— Atunci, de ce n'ai sunat clopoțelul?

— L-am sunat, mașer: am apăsas pe buton că mi se lipise degetu de os; dar...

Zoe pleacă privirea...

— „Înainte de culcare m'a pus necurată de i-am tăiat sârmele cu foarfecele! — isprăvește ea cu glas tremurător, cum chiar îi stă bine unei martire.

Năiță Idiotu

Numărul viitor va fi pus în vânzare Vineri 3 Octombrie.

Gura dela Baneasa

Mai trebuie o petiție la Conferință și chestia idealului nostru național e regulată.

Dacă nu se constituia guvernul de rezistență, guvern care să le dea cu lila celor din „Turnul de Fildeș“, n'avea cine duce protestul și prin urmare, cine iscăli condițiile care ne știrbesc suveranitatea și ne reduc la robie în viața economică.

Acuma, însă, după ce am iscălit, va să zică după ce am primit aceste monstruoase condiții, guvernul s'a pus pe rezistență. Să mai poftească Aliații acușica să mai schimbe ceva din ceia ce au hotărât ei la Paris — că le rezistăm de ne merg fulgii.

Așa se face politica, domnule, cînd ai în mînă rotativa Băncii Naționale

și blocul factorilor responsabili din provinciile alipite: dai tot ce 'ți se cere — dar rezisti, bărbătește, pînă'n pinzele albe.

Apropos de guvernul rezistenței, guvern cu care d. Brătianu a băgat în sperieți sanhedrinul de la Washington:

Niță Mărgea, agent la percepția din Dichi; Vasile Drîng, arhivar la judecătoria din Verde; și Matache Răgălie, registrator la direcția aprovizionărei, se înhăitaseră cu Ghigori, feiorul popei de la Dobroteasa, șef de birou la prefectura de poliție — și zor nevoie: haide la Băneasa!

S'au dus oamenii, au băut toată noaptea și le-au cîntat lăutarii vezi bine pînă la ziuă.

Cînd la plată, a trebuit să dea și ceasornicele ca să scape de cărciumar.

Pentru țigani, praf de tobă.

Că o fi, că o păți — sănătate! Dacă nu e, nu e!

— Să cîntăm toată noaptea gratis, hai? începe Ciupitu țambalagiul, cap al bandei. Nu vă e rușine, să vă fie, obrazului!

— Dacă n'avem, mă, Ciupitul! răspunde împăciuitor Niță Mărgea.

— Dacă n'aveți parale, băgați-vă la stăpîn, nu încurcați lumea! se înfinge țambalagiul și se aprinde.

— Ia mai taci, mă țigare, intervine Drîng. Să tot ai să fii tu de la oameni ca noi!

— Oameni? Oți, nu oameni! scui-pă țiganul — și se înfinge în mușterii.

— Ce face? se repede Răgălie. Ne insultă, mă cioara dracului?

— Vezi bine că vă insult. Să ne dați dreptul, că tocmai la comisie vă duc.

Lucrăm noi toată noaptea și să nu putem duce o pînișoară acasă!

Țambalagiul nu isprăvisese vorba, cînd arhivarul îl și amețise cu o sburătură de palmă.

— Lasă-i, mă Ciupitul, mijloace te vioristul; lasă-i! Nu vezi să sîntă ră săltați din memorie! Negustori sînt ăștia? Pușlamale!

— Care? Nu-i las nici mort, se împotrivesc țambalagiul — și se bagă orbiș în fabrica de ghionți. Clienții dau și artistul sbiară:

— Să mergi la secție, oțule! Să mergi să dai socoteala, să vedem cum petreceți voi, ca golani, fără lăscăie 'n pungă?

Sar țiganii toți pe Ciupitu, să-l potolească — dar nu e chip.

Se răsucesc țambalagiul, amenință și se bate cu pumnii în piept, de crezi că e în stare să dărime românul:

— Să mergeți la poliție, oților și golaniilor, că fac moarte de om — și de lăsat, nu mă las!

— Astîmpără-te, barosane! mai încearcă unul din bandă.

— Ce să mă astîmpăr, cumetre!

Cum să mă astîmpăr? Să-i las pe

pungași să mîi la bucată de la gură?

Să mergem la poliție; să vorbesc eu comisarului cum știu eu — și să vezi cum înfundă pușcări oții.

Și s'au dus. S'au dus tîrîș, bătîn-

du-se ca orbeții. Gura lui Ciupitu se auzia de la Omul de piatră.

Cînd au intrat în secție, ipistatul, zăpăcit de... rondul de toată noaptea, avea ochi de taur turbat.

— M'a omorît oții, domnule polițar, și m'a lăsat sărac! a tipat, de la ușa țambalagiul, cum știa el să vorbească.

Ipistatul, după ce s'a salutat cordial cu șeful de birou, s'a îndreptat spre reclamant, l-a măsurat din ochi cu dojană cruntă, și cînd 'i a alcătuit un pumn la rădăcina nasului, l-a dat grămadă, mut.

Procesul astfel judecat, țiganii au plecat acasă.

Pe drum, vioristul, care stăruise zadarnic să potolească pe țambalagiul, se uită la el cum se spoia pe față cu sîngele pe care 'și-l culegea cu basmaua din virful nasului, și 'i zice, binișor, ca să nu 'l șifoneze:

— Und' 'ți-e, Ciupitul, gura de la Băneasa?

Cobzar

Colaboratorii permanenți ai «Furnicei» sînt: George Raneti (Kiriak Napadarjan, Conte de Tekirghiol, Jorj Delamizil, Gheorghe Biciușcă, etc.) Ghita Radulescu (fel de fel de pseudonime), Ion Gorun (Ion Grămăticu), Al. Al. Hodoș (Sandy), I. Botez (August Prostu) și N. D. Tăranu (Nicolo Mascallzoni, Nae Saltimbancu, Năiță Idiotu). Caricaturisti: A. Murnu și F. Șirato.

DIN PRIBEGIE

La un «consiliu de coroană» ținut în Iași.

Generalul Averescu, președintele consiliului de miniștri, făcând cunoscut Regelui că «împrejurările» ne obligă să încheiem pace cu Germania, d-nul Ionel Brătianu îl intrerupe energic:

— Eu sînt pentru continuarea războiului!

Generalul acceptă:

— Bine... în cazul-asta vă cedez locul. Șeful partidului liberal ripostează și mai tăfnos:

— Sînt pentru continuarea războiului dar nu primesc «puterea»!

Garantiez autenticitatea faptului. Potrivit obiceiului tuturor politicianilor, d-nul Ionel Brătianu voia să scoată castanele din foc cu mâinile altuia... fie ele chiar proprietatea d lui general Averescu.

Scuza:

D-nul Ionel Brătianu e un om foarte «corect» — mai ales ca îmbrăcăminte. De ce și-ar fi părilit degetele cu faimoasele castane, cînd pe vremea aceea la Iași o pereche de mănuși costa două sute lei — și nu se găseau?!

Nae Saltimbancu

CURSE DE INTRECERE

— Al dracului jocheu, Mițo: nici nu s'a apropiat bine Sf. Dumitru și s'a și mutat... depe cal!

Desen de F. Sirato

— Chelner, paharul pe care mi'l ai adus, e murdar.

— Și pentru asta m'ai chemat, cocoană?!... n'ai batistă să'i ștergi?

Desen de F. Șirato

Nu știu...

...cine a spus întâi, dar știu că nu-zi lăsată dela Dumnezeu ca să n'auzi:

— Copiii sunt îngerii pe pământ!
— De ce nu mai sunt și eu odată copil... cu mintea d'acum!
— Lasă'l... nu'l mai bate: ce știe un copil!

— Copii sunt cei mai fericiți muritori de pe pământ: trăesc și cresc fără griji!

Și alte multe, gătite cu acelaș sos. Următorul exemplu ne va arăta că pretenșii copii din ziua de azi sunt niște draci cu mai multă minte decât chiar un om mare; niște nebunatici cari nu pierd ocazia să se'neare având însă grija codrului de pâine ne lipsit din mână; niște... ețetera.

La mahala. Petic de umbră subt pom. Femeia calcă rufe: e spălătoareasă.

Copilul ei se uită lung, o întreabă:
— Mamă, tu de ce nu vrei să te joci cu mine?

— Fiindcă n'am timp.
— Da 'de ce n'ai timp, mamă?
— Tu nu vezi?... fiindcă trebuie să isprăvesc rufe.
— De ce calci tu rufe, mamă?
— Ca să câștig bani.
— Și de ce vrei să câștigi bani?
— Ca să am ce să'ți dau să mănânci.
— Păi mie nu'mi e foame, mamă.

Ceeace am voit să demonstrăm: că micuții din ziua de azi sunt niște îngerii... Poftim, cât p'aci să mă molișesc și eu!

Cronică muzicală.

Pe la începutul lunei trecute, dacă nu mă'nșel, una din cele două trupe de operetă care onorează Capitala cu prezența lor costisitoare, au anunțat debutul unui tânăr tenor. Numele tenorului și piesa în care a jucat, n'au nici o importanță: — s'au și uitat! Destul că publicul, curios din fire, a venit în număr foarte mare: așa de mare că „primul cassier“ a trebuit să mprumute degetele d-lui „al doilea cassier“ spre a putea da socoteală patronului de numărul — iar număr! — biletelor vândute.

Debutantul s'a achitat (conștiincios) iar cei din sală, făcând opinia aparte, l-au condamnat în unanimitate, făgăduindu-i pentru un al doilea debut tot zarzavatul p'o lună din Piața

Mare. Inchipuiți-vă o sondă adâncă din care glasul iese obosit, sîsiind ca apa gazoasă a unui sifon pe fund. Aceasta, bineînțeles, în actul I-iu. Spectatorii și-au zis: „Emoția i-a tăcut mijloacele!“ În actul al II-lea, numitul glas a început să ia forma de găluști, imitând sgomotul unui dop de lemn dat peste cap într'un butoi gol plecat de-a-dura. Publicul, binevoitor, a reflectat în gând: „S'a păstrat pentru actul al III-lea!“

În ultimul act, splendida voce a tenorului devenise o chițăieală supărăcioasă de soarice enervat că un purice îl calcă mereu pe coadă. Atunci, când liniștea erea mai mare, o femeie dela galerie, fostă doică a tenorului, se scoală exclamând tare:

— Să fii tu al dracului, maică: mai tare țipai când te alăptam!

Și-a plecat, în hohotele de răs ale publicului, dând piesei un sfârșit vesel, la care autorul operetei nici măcar nu se gândise.

D'ale Justiției.

Avocații mai toți au fost mobilizați: nouăzeci la sută au plecat să pledeze cu tunul și pușca pentru întregirea neamului românesc. Sentința încă nu s'a dat. Antanta însă ne-a asigurat că până la primăvară procesul va fi câștigat. Amin!

Cei care au rămas, pledează foarte rar, lucruri de nimic. Așa, bunăoară, Jurjescu, reformatul mahalalei, a deschis „acțiune publică“ contra lui Șmekerson, ca fiind responsabil de următorul delict:

Trecând pe la poarta locuinței lui Șmekerson, un câine a ieșit din curte și l-a mușcat de pulpa piciorului drept, rupându-i pantalonii.

— D-le judecător, — sfârșește avocatul reclamantului — cazul clientului meu Jurjescu, s'ar părea că nu-i atât de grav, la prima vedere. În realitate, însă, e greu de ghicit tortura sufletească a unui trecător pacinic mușcat pe furis de-o potae. Inchipuiți-vă că acest câine erea turbat (Doamne ferește!). Că fugind imediat după ce-a produs mușcătura, nimeni n'a putut pune mâna pe el ca să-l prindă. Cum ar fi putut constata, atunci, cei dela Institutul Antirabic, dacă acest câine a fost sau nu turbat?... Dar să trecem. Să presupunem că acest câine într'adevăr n'a fost turbat. Delictul în sine rămâne însă tot atât de grav ca și când ar fi fost turbat. Inchipuiți-vă, domnule judecător, că acest câine ar fi fost mai înalt; că'n loc să'l muște de pulpă, l-ar fi apucat de turul pantalonilor, sfâșiindu-i în lung și lat. Mă rog... stofa pentru pantaloni azi nu mai are. Nu este așa că rămânea

Numărul viitor va fi pus în vânzare Vineri 3 Octombrie.

bietul om cu... pardon de expresie gol? Dânsul are afaceri: trebuie să iasă. Ce ar fi zis lumea văzându'l pe stradă cu capul gol și cu pălăria pusă pe locul unde lipsea stofa pantalonilor?... Cer condamnarea, cu daune interese și cheltueli de judecată.

Neavând avocat, Șmekerson se apără singur:

— Domili judichitor, așa să trăesc iu dacă am di spus mai mult di șese punctări...

— Să le-auzim.

— Iată-le pe rând, așezate frumos ca'un etaj di cutii cu cremă Ca-valer.

„Întâi: câinele miu este orb.

„Al doilea: chiar dacă ar fi vrut să muște, el n'ar fi putut să iasă în stradă, fiindcă... fiindcă... îi lipsește două picioare dinainte și'un sfert de picior dindărăt.

„Al treilea: câinele meu e dija moș: cu ce erea să muște dacă n'are nici un dinte în gură?

„Al patrulea: câinele meu poartă mereu o botniță și e legat cu lanț de cotet.

„Al cincilea: câinele meu a murit acum un an.

„Și, al șaselea: în viața mea n'am avut dija nici un câine!

Mai e nevoie s'adaug că Șmekerson a fost achitat?

Nae D. Țăranu

Revista „FURNICA“

Proprietar: N. D. ȚĂRANU

Apare de două ori pe săptămână: Lunea și Vineria

Prețul: 75 bani foaie

Abonamentul: 75 lei pe an; 38 lei pe șase luni; 20 lei pe trei luni, plătit înainte prin mandat poștal.

Adresa: Revista „FURNICA“ — București

Telefon 15/86

Ștefan D. Popescu

Ne democratizăm, vorba Viitorului.

După ce vă voi povesti un fapt — numai unul — toți cîți, din invidie ori din motive politice, rideți sau vă revoltați cînd organul guvernului, ca să producă giumbuș, vorbește despre democrație, toți aveți să vă schimbați părerea și să admiteți ca și mine că, în materie de nivelare socială, ceea ce n'a reușit, de cît cu singe și cu ruble, să introneze Troțki în Rusia, a realizat prefectul de Vlașca printr'o simplă dispoziție de cabinet.

Vă dau faptul și ca să înfund pe detractorii d-lui Iuca — dar și, mai ales, ca să slujască de document pentru cînd se va scrie istoria timpurilor de față:

DIN PRIBEGIE

Director al penitenciarului din Giurgiu a fost, pînă săptămînile trecute, d. Ștefan D. Popescu, om cînsit, cetățean vrednic și fin al d-lui Ghilă Petrescu, avocat în partea locului.

Cu calitatea-i de director, d. Ștefan D. Petrescu, mîna dreaptă a ispravnicului, făcea inspecții, îngrija de întreținerea pușcăriașilor și menținea disciplina în această onorabilă republică.

S'a întîmplat, însă, că, persecutat de tribunalul local, d. Ștefan D. Petrescu, întîmul d-lui Iuca și finul d-lui Ghilă Petrescu, să fie, pentru te miri ce, condamnat la 15 zile închisoare — și osînda să rămîie definitivă.

Ei, vă întreb: unde era să și facă pedeapsa directorul pușcăriei, — unde, mai comod și mai logic de cît în penitenciarul pe care l'avea la îndemînă?

Și a trecut d. Ștefan D. Petrescu din cancelaria direcției în arestul comun — unde, avînd de colegi pe cei pe cari îi disciplina pînă aci, a stat, cărînd cu hîrdăul, cele cinci spre zece zile la care fusese condamnat.

— Și, pe urmă? par'că aud pe cititor.

— Pe urmă, tot ca întîiu: a eșit din sala unde foștii lui colegi lucrau la hîrdău și a trecut iarăși în cancelaria direcției.

— Ca ce?

— Ca director.

— Cum se poate!

— De ce să nu se poată? Nu e d. Iuca prefect — și d. Ghica tutore al d-lui Iuca?

— Și dacă sunt?

— Pentru că sunt, s'au petrecut lucrurile așa: d. Ștefan D. Petrescu, onorabilul amic al ispravnicului de Vlașca, a eșit din pușcărie și s'a întors la direcție.

— Și acuma?

— Acuma, fiindcă, vorba *Vîitorului*, trăim într'o epocă de democrație cînsită, hoții de cai ospitalizați în penitenciarul din Giurgiu, strigă, cordial, cînd trec pe dinaintea cancelariei unde tronează d. Ștefan D. Petrescu, în numele d-lui Iuca și sub protecția d-lui Ghica:

— Sal'tare, colega!

Și ministrul de interne, om cunosător în materie, face un haz lucru mare cînd se gîndește la cîtă democrație am ajuns, de cînd bravura d-lui Duca a sfărîmat lanțurile robiei și a adus pe toți românii sub aripa protectoare a d-lui Ionescu-Brăila.

Ce departe suntem de vremurile cînd Mavrogheni și călătania calul!

Vezi că p'atunci trăiam sub oligarhie...

Vlășceanul

Un prieten propune:

— Azi clubul e închis: fac curățenie. Hai să jucăm în familie.

Ne-am dus.

Casă de localnici împestrați cu refugiați. „Duduea“ gazdă, supraveghează „consumațiile“: trei lei o cafea sau dulceată, zece lei paharul cu vin; „chiconu“ Vasilică, soțul dînzei, e ocupat cu strîngerea „canotei“, de pe urma căreia va avea să trăească împărătește restul zilelor.

Un domn ras englezește dă „banco“ de „maca“.

M'așez la masă, pontez. Cei dimprejur, cu ochii pe mine. Eu, ca să nu fac figură urâtă — venisem pentru prima oară în casa unui om care mă primise de parcă am fi fost prieteni de cînd lumea — pui pe „tabloul I-iu“ 500 lei. Pierd. Pierd de șase ori în șir, mărînd miza. Total: 8000 lei — toți banii care-i aveam asupra mea. Mă scol încălzit. Gazda să repede ca să mă răcorească c'un „risling“ chiar din vîci dumnealor. „Lasă — mă încurajează amabila femeie — altădată o să ai mai mult noroc! Sper c'o să ne mai faceți onoare!“ — „Mă rog...“ — respir ușurat că „duduea“ se depărtează.

După zece minute, liniștit complet, mă'ntorc la masa de joc ca să privesc. Domnul cu mustățile rase are o „venă constantă“. Pontii, desperați, își scotocesc înfrigurați buzunarele, vîrsându-le conținutul pe postavul verde.

Bancherul ia cărțile în mână.

— „Pontati ferm, domnilor, că mai sunt câteva lovituri și mă las! (Pauză) Jocurile sunt făcute?... Nimic nu mai cade... La cine-i mîna pe tabloul I-iu?...“

Liniște. Bancherul împarte cartea... anunță triumfător: „Nouă! Am câștigat pe ambele tablouri. Altul mai tare!“ Adună repede hîrtiele de bancă: peste 50.000 lei câștig — se scoală, părăsind scaunul. „Frumoasă lovitură!“ — suspină pontii așteptînd îndobitociți ca un alt bancher să vie să le continue asanarea pungei.

Cînd a asvîrlit cărțile pe masă, observ că pachetul erea mai gros ca înainte, cu toate că dase din el șase cărți. Care va să zică, bancherul „tri-

șase“, ținuse în palmă „lovitura“ aranjată ca să câștige la sigur. Scandalizat, m'adresez unui venerabil corect, țeapăn ca o fotografie de ginerică, care sta și fuma într'un colț al salonului:

— Ai văzut?... Domnul cu mustățile rase, care a dat banco, e un pungaș ordinar...

— Domnule — se 'ndreaptă el țăfnos — nu'ți permit... nu'ți permit să bănuiești pe fiul meu. Ai noroc că vii pentru întîia oară: altfel aș pune slugile să te dea afară!

M'am retras bîlbîind scuze, roșu de „gafa“ ce făcusem.

La o fereastră, privește'n stradă un tînar palid, distins ca o fecioară. Nu mă rabdă inima... mă plîng și lui:

— Ați văzut?... Domnul cu mustățile rase, care a dat banco...

— Cel mai pasionat jucător! Se duce regulat la Monte-Carlo, dar anu ăsta n'a putut din cauza războiului...

— Cred. La Monte-Carlo tot cu cărțile măsluite joacă?

— Domnule, te rog, ia seama: d-ta confunzi pe frate-meu cu d-ta...

Cu mine?!

— Prea cunoști toate pungășiile ca să nu știi să le și faci! Mă mir cum te-au primit p'aci.

Tînarul distins ca o fecioară îmi întoarce spatele disprețuitor, lăsându-mă înfipt locului de parcă aș fi prins rădăcină.

O coconită nostimă vine de-i ia locul lângă mine, ca să se uite pe fereastră. Eu, bolnav deabinelea, reîncep aiurarea:

— Ați văzut, domnișoară?... Domnul cu mustățile rase, care a dat banco adineauri...

— E cel mai mare „trișeur“ din lume!

— Merită palme!

— Și scuipat... ca pe țigani!

— Il cunoașteți de mult?

— De vreo șase luni... de cînd m'am măritat cu el.

„Lovitura“ fiind și mai grea de cît cea dată de bancher pontilor, m'am rezemat de zid ca să nu cad jos.

Năiță Idiotu

Ce se va putea întâmpla

— Aoleo, vere Ghiță, în viața mea n'aș fi crezut c'o să ne mănânce fripți tocmai un copil !

Desen de A. Murnu